

Vedlegg 3

Oppsummering av innspill til planprogram med merknader – Kommuneplanens arealdel for Bodø 2026-2038

Avsender	Oppsummering	Kommentar fra administrasjonen
Bane Nor	Viser til planprogrammet hvor det går frem at det skal fastsettes konkrete byggegrenser med utgangspunkt i funksjonell strandsone. Ber om at tiltak tilknyttet drift, vedlikehold og fornyelse av jernbanen unntas fra denne byggegrensen eller tilhørende bestemmelse.	Tas til følge. Arbeid med fastsetting av byggegrenser knyttet til funksjonell strandsone prioriteres ikke i planarbeidet.
Birdlife Bodø lokallag	<ol style="list-style-type: none"> Ber kommunen vektlegge statlige planretningslinjer, inkludert forslaget til nye retningslinjer som nylig har vært på høring. I forslaget heter det bl.a.: <i>Ved å ivareta statlige planretningslinjer samordnes ulike forvaltningsledd, bl.a. for å oppnå nasjonale målsetninger.</i> Venstre, FrP og Høyre har i fellesavtalen blitt enige om å styre arealbruken ut fra et mål om arealnøytralitet. Dette må ligge til grunn for arbeidet med kommuneplanen. Naturmangfold synliggjøres ytterligere som et av de viktigste hensynene og premissene arbeidet skal ivareta. Utarbeide klare mål og retningslinjer for hva arealnøytralitet skal innebære. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Ligger allerede inne som tema som skal arbeides med. Ivaretas i planarbeidet, hensynssone for naturmiljø skal blant annet oppdateres med bakgrunn i ny kunnskap. Gjennomføres som en del av planarbeidet.
Bodin Bondelag	Det er viktig for landbruket at nullvisjon knyttet til omdisponering av landbruksareal løftes frem og er tydelig.	Tas til orientering. Er ivaretatt under 4.2.1 og 4.2.4.
Bodø Næringspark	<ol style="list-style-type: none"> Mener transformasjon av Bodø Næringspark til et lokalsenter understøtter prioriteringer i kommunes forslag til planprogram og arealstrategi for by- og stedsutvikling. Bodø næringspark kan bli et lokalsenter for innbyggere i Rønvika og ansatte i virksomheter på Rønvikleira og sikre nærhet til hverdagsfunksjoner. Viser til at dette styrker 10-minutter byen og reduserer transportbehovet, i tråd med planprogrammets målsetninger. Mener Bodø næringspark kan oppfylle en rekke av mål og strategier i arealstrategi og planprogram. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering. Lokalsenter er et prioritert tema i planarbeidet. Det skal blant annet vurderes hva et lokalsenter skal være og eventuelt geografisk avgrensning av lokalsentre. Tas til orientering.
Corponor	<ol style="list-style-type: none"> Tilfreds med at det går frem i planprogrammet at bestemmelser skal forenkles, og at lokale krav utover nasjonale minstekrav skal fjernes. Kritisk til at kommuneplanen har for stort ensidig fokus mot miljømessig- og sosial bærekraft, uten at det kommer frem hvilke vurderinger, analyser og tiltak som skal muliggjøre at den økonomiske bærekraften skal kunne oppnås i det grønne skiftet. Viser til planprogram der det går frem at det skal vurderes lokale krav på flere områder som min utnyttelsesgrad på næringsareal, o.l. I tillegg skal ubebygde arealreserver både regulerte og uregulerte gjennomgå jfr. arealstrategien og mål om arealnøytralitet for tap av natur. Mener det store bildet og de lange linjene legges til grunn. Bodø har mye av natur og Corponor ser ikke at det innenfor byutviklingsområdet er nødvendig å bruke ressurser på å gjennomgå arealreserver. 	<ol style="list-style-type: none"> Tas til orientering, det jobbes videre med det i planarbeidet. Tas til orientering. Tas til orientering. I planprogrammet er det grundig redegjort for hvorfor det er nødvendig å gå gjennom ubebygde arealreserver. I vurdering av arealreserver vil hensyn til forutsigbarhet for grunneiere samt tilgjengelige teknisk og sosial infrastruktur være et av temaene som skal vurderes. Tas til orientering. Tas til orientering.

	<p>Det vises til at det i eksisterende tomtereserver ligger vedtatte reguleringsplaner hvor eiendomsutviklere har gjort betydelige investeringer, eks. til Bodøsjøen og Hunstad. For å sikre forutsigbarhet og trygghet for disse investeringene må ikke arealbruken endres. Eiendomsutviklere i Bodøregionen er relativt små, og avhengige av å realisere eksisterende investeringer før man kan utvikle nye områder. Kommunen har også investert i områdene med sosial og teknisk infrastruktur.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Positive til at bykjernen skal styrkes med fokus på boliger, byliv og sosial bærekraft. 5. Positivt at det skal åpnes for å finne og utvikle nye næringsområder i hele kommunen frem til ny fl plass er ferdig. Dette må ikke kun gjelde for tyngre næringer/industri ol. 6. Positivt at det legges opp til å utarbeide nye bestemmelser for økt gjenbruk av masser og byggeråstoff innenfor og mellom utbyggingsprosjekter. Det er her viktig at det gis muligheter for midlertidig lagring av masser på egen tomt/prosjekt uten for store begrensinger. 7. Det er viktig at næringslivet i det videre arbeidet involveres gjennom medvirkning utover ordinære innspill- og offentlige høringer. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Tas til orientering. Dette er et av punktene som må prioriteres ned i planarbeidet som følge av ny fremdriftsplan. 7. På grunn av ny fremdriftsplan vil muligheter for medvirkning og dialog med berørte parter i planperioden reduseres til et minimum.
<p>Direktoratet for mineralforvaltning</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunen gjør rede for at viktige mineralressurser skal vurderes i konsekvensutredningen under tema naturressurser, og at NGU sine databaser og berggrunns- og løsmassekart skal benyttes som kilde. Disse datasettene viser ikke mineralske ressurser. I utredningen av arealinnsjutt må grus- og pukkdatabasen og mineralressursdatabasen fra NGU og DMF sitt kartgrunnlag legges til grunn. 2. Nye arealer som skal settes av til råstoffutvinning bør begrunnes ut fra at det er et reelt behov for uttak av ressurser, som ikke kan erstattes på andre måter, for eksempel ved bruk av overskuddsmasser eller utvidelse av eksisterende uttak. Dersom det blir forslått å etablere nye masseuttak, bør det følge en begrunnelse i konsekvensutredningen der det vurderes om avsetting av areal for råstoffutvinning er i tråd med Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge og innarbeides i planprogrammet. 2. Tas til orientering, følges opp i utredning av arealinnsjutt.
<p>Fiskeridirektoratet</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gjennomfører oppdatering av kystnære fiskeridata i Bodø, og oppfordrer kommunen til å vente på og benytter seg av denne oppdaterte kunnskapen i planarbeidet. 2. Ber kommunen benytte Yggdrasil i det videre planarbeidet. 3. Viser til veileder om planlegging av sjøområdene, side 82 – 87 4. Anbefaler at det i planprogrammet blir tatt inn at kommunen skal utrede om det i gjeldende kommuneplan er avsatt tilstrekkelig areal til akvakultur rundt eksisterende akvakulturlokaliteter/-områder. Gjelder både for områder der det er gitt tillatelse til akvakultur etter akvakulturloven og de arealene som er satt av til akvakultur i kommuneplanen, men hvor det ikke er gitt akvakulturtillatelse enda. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge. Kommunen er positiv til at dette datasettet blir oppdatert og tilgjengeliggjort for arbeidet med arealdelen. 2. Tas til følge. Er blant annet listet opp i kap. 7.3 3. Tas til følge og lagt til som en del av føringene for planarbeidet (under vedlegg) 4. Tas til orientering. På grunn av ny fremdriftsplan vil det være begrenset hvor mye ressurser som kan avsettes til arealer der det ikke er kommet konkrete innspill til planarbeidet.

Jordvern Nordland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viktig at den regionale jordvernstrategien for Nordland lykkes. For at Bodø kommune skal kunne bidra, må det beregnes hvor stor andel kommune kan omdisponere. En kommunal jordvernstrategi for Bodø er en god måte å gjøre dette på, evt. utrede dette i arbeidet med arealplanen. 2. Foreslår at «Strategisk plan for jordvern i Nordland» blir tatt med i grunnlaget for arbeidet. 3. Ser med glede at det foreslås styrka ivaretagelse av ressursgrunnlaget til de naturbaserte næringene og styrka vern av durka jord, dyrkbar jord og beiteområder og at målet er nullvisjon av tap av matjord. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. Kommunen har ikke en jordvernstrategi, og har ikke ressurser til å utrede dette. Jordvern ivaretas i planarbeidet og dyrka mark skal blant annet prioriteres i arbeid med gjennomgang av ubebygde arealreserver. 2. Tas til følget og lagt under «Regionale planer og retningslinjer» 3. Tas til orientering
Kystverket	<ol style="list-style-type: none"> 1. Planprogrammet er konsentrert, lettfattelig, dekkende og formålstjenlig for kommunen sitt kommende planarbeid og har ut fra sitt sektoransvar ikke særskilt merknader til dokumentet 2. Anbefaler at man i planleggingsarbeidet benytter Kystverket si karttjeneste Kystinfo https://kystinfo.no Her finn ein sjøkart og sjørelaterte opplysninger som ligg til Kystverket sine sektoromsyn, det seg være navigasjonsvegledning, farleier, ankringsområde, sjøledninger, hamner og trafikkdata mv. 3. Viser til veilederen «Planlegging i sjøområdene.» som viser hvordan Kystverket sine interesser blir ivaretatt i arealplaner. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering 2. Tas til følge og lagt til under kap. 7.3 3. Tas til orientering – Veilederen er lagt inn under vedlegg til planprogrammet 4. Tas til orientering
LinkPro AS	Sammenfaller med Corponor sitt innspill	Se merknader til innspill fra Corponor lenger opp.
Mattilsynet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Viser til nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging der rent vann er omtalt. 2. Viser til nye nasjonale mål for vann og helse – trekker spesielt frem mål 4, 5, 6, 11 og 12. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging er listet opp som føring for planarbeidet 2. Tas til orientering. Rent, trygt vann inngår i ROS-analyse og KU.
Nord Fiskarlag	<ol style="list-style-type: none"> 1. Innspill til pkt. 4.2.4, kulepunkt 5. Presiserer at fiskerinæringen er en 100 % naturbasert næring og arbeidet under dette punktet må hensynta fiskerinæringen. 2. Anbefaler å kontakte fiskeridirektoratet for mer utfyllende data enn det som finnes i Yggdrasil 3. Konsekvensutrede nye akvakulturlokaliteter for miljørisiko og miljøeffekt, arealbeslag 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Tas til følge. Kommunen er i dialog med Fiskeridirektoratet og vil bruke oppdaterte fiskeridata som grunnlag for planarbeidet. 3. Tas til orientering. Alle arealinnspill i sjø skal konsekvensutredes.
Nordland Fylkeskommune	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ber kommunen i det videre planarbeidet forklares hva som menes med «fjerning av lokale byggekrav ut over nasjonale minstekrav», og tydeliggjør omfanget av dette. 2. Ber om at metode for konsekvensutredning som blir brukt beskrives for å sikre etterprøvbarehet. Spesifiseres ang. kulturminner 3. Handlingsplan og kystsoneplan – fylkeskommunen mener det fører til uklarheter når kommunen bruker ulike begreper om samme planarbeid i samtidige pågående planprosesser. 4. Gjør oppmerksom på Strategi for marin verdiskapning i Nordland 2022 – 2026 der arealforvaltning er oppført som ett av fundamentene for å nå målene i strategien. 5. Arbeid med kulturminneplan anbefales inntatt i kommuneplanens arealdel 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til følge, dette vil beskrives i planforslaget. 2. Dette vil beskrives i planforslaget 3. Kommunen er kjent med at begrepet kystsoneplan er brukt i handlingsplan for naturmangfold, og at dette kan være uheldig. I denne rulleringen rullerer vi arealdelen med sjøarealene og ikke som en egen kystsoneplan. 4. Tas til orientering 5. Tas til følge. Det er lagt inn et nytt punkt i arealdelen der det går frem at hensynssoner for kulturminner skal vurderes oppdatert, og at bykjernen skal prioriteres.

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Forventer at det i det videre planarbeidet utredes både trafikkssikkerhet og fremkommelighet for alle trafikantgrupper 7. Viser til Riksantikvarens veileder «Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel for tema kulturminner og kulturmiljøer». 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Vurderes i forbindelse med konsekvensutredning av arealinns spill. 7. Tas til følge og lagt inn under pkt. 7.3.
NVE	Viser til sin kartbaserte veileder for arbeid med kommuneplan som omhandler alle NVE sine fagområder og gir verktøy og innspill til planarbeidet.	Tas til orientering.
Sametinget	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ber kommunen å benytte Sametingets planveileder i det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel 2. Vil fremheve at tradisjonell samisk kunnskap skal vektlegges som en del av kunnskapsgrunnlaget ved offentlige beslutninger 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering 2. Tas til orientering
Statens Vegvesen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Anbefaler at tema trafikkssikkerhet også tas opp som tema i planprogrammet. Forutsetter at trafikkssikkerhet og andre trafikale forhold for myke trafikanter samt sikring av trygg skolevei tillegges stor vekt og ivaretas i planen. 2. Anbefaler at kommune vurderer om transportbehov, energibruk og energiløsninger vurderes som eget tema i konsekvensutredning iht. KU-forskriften. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Vil vurderes i arbeidet med konsekvensutredning. Temaene som trekkes frem vil uansett være viktig i utredning av arealinns spill.
Statsforvalteren	<ol style="list-style-type: none"> 1. De seks opplistede temaene tar opp i seg relevante problemstillinger innenfor klima, miljø og selvforsyningsgrad. Underpunkter kunne med fordel vært mer spissede og konkrete for å tydeliggjøre arealstyring som trekker i samme retning. 2. Understreker at arealøkonomiske strategier i praksis vil måtte legges til grunn for å kunne imøtekomme aspekter ved bærekraftighetsprinsippet. Også ved denne revideringen av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om tidligere godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpassning, samfunnssikkerhet og/eller et hensiktsmessig utbyggingsmønster. Det følger av planprogrammet at dette også er intensjonen. 3. Bra at planprogrammet gjenspeiler arealstrategiene i samfunnsdelen, og på den måten styrker sosial bærekraft i planleggingen. Synes det er særlig positivt at kommunen skal legge til rette for mer varierte boligtyper og boformer i nye boligprosjekter. 4. Planprogrammet legger rammene for hva som skal innhentes av kunnskap i konsekvensutredningen. En del av kartleggingene av sjøfugl er eldre og bør oppdateres. Kommunen bes vurdere om det bør gjennomføres kartlegging av sjøfugl i området og evt. under hvilke sesonger det bør gjøres. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tas til orientering. 2. Er ivaretatt i planprogrammet. 3. Tas til orientering. 4. Det er ikke ressurser til å gjennomføre nye kartlegginger av sjøfugl. Kommunen er imidlertid i dialog med NINA om å få tilgang til sjøfugldata som ikke er lagt inn i offentlige databaser. Det er et mål å få et best mulig kunnskapsgrunnlag.